

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1984-1985

20 JUNI 1985

WETSVOORSTEL

tot toevoeging van een 5° aan artikel 582
van het Gerechtelijk Wetboek

(Ingediend door de heer Verhaegen)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Ingevolge het koninklijk besluit van 16 april 1965 (art. 104 A. R. A. B.) is elke werkgever verplicht een arbeidsgeneeskundige dienst te organiseren voor zijn werknemers.

Volgens artikel 104, § 2, van het A. R. A. B. heeft de arbeidsgeneeskundige dienst in hoofdzaak tot taak te waken over de gezondheidstoestand van de werknemers en vervult hierbij een preventieve rol. De arbeidsgeneeskundige dienst is ofwel eigen aan de onderneming ofwel gemeenschappelijk voor verschillende ondernemingen, in welk geval hij « interbedrijfsgeneeskundige dienst » genoemd wordt. Voor de aansluiting bij een interbedrijfsgeneeskundige dienst zijn krachtens artikel 120bis A. R. A. B. retributies verschuldigd door de werkgevers (art. 120bis werd ingevoegd door art. 2 van het koninklijk besluit van 15 december 1976). De interbedrijfsgeneeskundige dienst sluit dus een contract af met de werkgever, waarin de wijze van innen van de retributies voorgesteld is (art. 3 van het ministerieel besluit van 20 september 1977).

Het minimumbedrag van de retributies is nochtans wettelijk bepaald.

In de rechtspraak bestaat verdeeldheid over het antwoord op de vraag of geschillen i.v.m. de betaling van de werkgeversbijdragen tot de volstrekte bevoegdheid van de burgerlijke rechter of van de arbeidsrechter behoren.

Zo zijn er uitspraken, die de bevoegdheid toekennen aan de Arbeidsrechtbank :

Arrondissementrechtbank van Brugge : 20 februari 1981, T. S. R. 1981-1982, 556.

Arbeidsrechtbank van Kortrijk : 8 mei 1984, onuitgegeven.

Arbeidsrechtbank van Veurne : 10 mei 1984, onuitgegeven.

Arbeidsrechtbank van Dendermonde : 28 maart 1984, onuitgegeven.

Chambre des Représentants

SESSION 1984-1985

20 JUIN 1985

PROPOSITION DE LOI

ajoutant un 5° à l'article 582
du Code judiciaire

(Déposée par M. Verhaegen)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'arrêté royal du 16 avril 1965 (art. 104 du règlement général pour la protection du travail) impose à tout employeur l'obligation d'organiser un service médical du travail pour les travailleurs qu'il occupe.

En vertu de l'article 104, § 2, du règlement général pour la protection du travail, le service médical du travail, dont le rôle est préventif, a essentiellement pour mission

Arbeidsrechtbank van Brussel : 23 maart 1984, onuitgegeven.

Arbeidsrechtbank van Leuven : 4 juni 1984, onuitgegeven.

Arbeidsrechtbank van Mechelen : 6 juni 1984, onuitgegeven.

Vrederecht van Brugge, 2e kanton : 20 december 1982, onuitgegeven.

Andere uitspraken achten dan weer de burgerlijke rechtbank bevoegd :

Arrondissementrechtbank van Gent : 2 mei 1983, *R. W.*, 1983-1984, 2625.

Arrondissementrechtbank van Turnhout : 1 juni 1983, onuitgegeven.

Arbeidsrechtbank van Gent : 2 april 1984, onuitgegeven.

Vrederecht van Gent, 5^e kanton : 12 april 1984, onuitgegeven.

Arbeidsrechtbank van Brussel : 20 december 1974, *J. T. T.*, 1975, 42.

Arbeidsrechtbank van Luik : 9 juni 1971, *J. T. T.*, 1971, 193.

Bovendien blijkt er niet alleen een bevoegdheidsprobleem te bestaan tussen de verschillende rechtsprekende instanties, doch ook binnen de arbeidsrechtbanken zelf blijkt onzekerheid te bestaan over de aan te nemen rechtsgrond, waardoor de zaken dan toebedeeld worden aan verschillende kamers, bevoegd voor telkens andere materies.

Het gebeurt immers veelvuldig dat de interbedrijfsgeneeskundige dienst een vordering instelt tot betaling van onbetaald gebleven bijdragen, of dat de werkgever de te betalen bijdragen betwist.

Soms wordt de vordering gesteund op artikel 580, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek, maar aangezien het niet gaat om een uitvoeringsdienst van de sociale zekerheidsregeling, roept de Arbeidsrechtbank gemakkelijk artikel 640 van het Gerechtelijk Wetboek, in dat luidt als volgt : « Wanneer een rechter ambtshalve een middel dient aan te voeren dat uit zijn onbevoegdheid voortkomt, gelast hij de verwijzing van de zaak naar de arrondissementsrechtbank opdat over het middel beslist wordt ».

Evenmin biedt artikel 582, 4°, van het Gerechtelijk Wetboek een oplossing vermits het geen dienst voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen betreft.

Enkel artikel 578, 7°, van het Gerechtelijk Wetboek bood tot nog toe een kans. Volgens de samenhang van de artikelen echter handelt artikel 578, 7°, van het Gerechtelijk Wetboek enkel over geschillen over subjectieve rechten die hun rechtsgrond vinden in de wetgeving die de voorwaarden van de arbeidsverhouding bepaalt. Het innen van retributies behoort hier duidelijk niet toe.

Verder is het zo dat de rechtsleer en een deel van de rechtspraak de term « burgerlijke geschillen » interpreteert in die zin dat het moet gaan om een schadevergoeding ten gevolge van een misdrijf. Het grootste deel van de vorderingen wordt dan ook afgewezen.

De vordering van de interbedrijfsgeneeskundige dienst tegen de werkgever is immers geen schadeëis; wel een eis tot betaling van schuld; bovendien is voor artikel 578, 7°, vereist dat de contractuele verplichting strafrechtelijk gesanctioneerd is, m.a.w. er moet een misdrijf aangetoond worden.

Omwille van de rechtszekerheid is het wenselijk deze verdeeldheid in de rechtspraak ongedaan te maken.

Vandaar dit wetsvoorstel waarin geschillen van die aard onder de bevoegdheid van de arbeidsrechter gebracht worden. Op die manier wordt een voldoende rechtsgrond geboden en onnodige bevoegdheidsgeschillen vermeden, wat in het belang is voor de snellere afhandeling van de zaak. Immers het is de wil geweest van de wetgever om de gezamenlijke individuele sociale geschillen aan de arbeidsrechtbank toe te vertrouwen.

Alhoewel deze vordering van de bedrijfsgeneeskundige en interbedrijfsgeneeskundige dienst zoals bepaald in artikel 120bis A. R. A. B. tot betaling van de retributies strikt genomen steunt op een contractuele verbintenis, menen wij toch dat het geheel kadert in de arbeidswetgeving.

De contractuele verbintenis werkgever-(inter)bedrijfsgeneeskundige dienst ontstaat ten gevolge de wettelijke verplichting zoals vastgesteld in artikel 104 A. R. A. B. Er kan bijgevolg niet ontkend worden dat een vordering tot betaling van retributies van verrichtingen uitgevoerd door de arbeidsgeneeskundige diensten een sociaal geschil uitmaakt, te meer daar het A. R. A. B. tot de arbeidswetgeving en dus tot het sociaal recht behoort.

Bovendien mag algemeen worden aangenomen dat de arbeidsrechtbank beter vertrouwd is met de problematiek dan de burgerlijke rechter, voor wie de arbeidswetgeving slechts bijkomstig is.

Ons voordeel strekt ertoe een 5° toe te voegen aan artikel 582 van het Gerechtelijk Wetboek. Dit artikel omvat reeds een 1°, 2°, 3° en 4°, die elk een speciale bevoegdheid regelen. Het lijkt daarom aangewezen bij dit artikel rechtsgrond te zoeken voor het door ons gestelde probleem.

G. VERHAEGEN

WETSVOORSTEL

Enig artikel

Aan artikel 582 van het Gerechtelijk Wetboek wordt een 5° toegevoegd, luidend als volgt :

« 5° van geschillen betreffende de betaling van retributies voor verrichtingen uitgevoerd door de bedrijfsgeneeskundige en interbedrijfsgeneeskundige diensten zoals bepaald in artikel 120bis van het algemeen reglement voor arbeidsbescherming ».

5 juni 1985.

G. VERHAEGEN

C'est la raison pour laquelle nous déposons la présente proposition de loi, qui vise à attribuer ce type de contestation à la compétence du juge du travail, ce qui offrirait une base juridique suffisante, permettrait d'éviter d'inutiles conflits de compétence et d'accélérer le traitement des affaires. La volonté du législateur était d'ailleurs de confier l'ensemble des contestations sociales individuelles aux tribunaux du travail.

S'il est vrai que les actions en paiement des redevances visées à l'article 120bis du règlement général pour la protection du travail, intentées par les services médicaux d'entreprise et interentreprises sont, au sens strict, fondées sur une obligation contractuelle, nous pensons néanmoins qu'elles s'inscrivent globalement dans le cadre de la législation du travail.

L'obligation contractuelle employeur - service médical d'entreprise ou interentreprises résulte de l'obligation légale établie par l'article 14 du règlement général pour la protection du travail. Il est dès lors indéniable qu'une action en paiement de redevances du chef de prestations fournies par un service médical du travail constitue une contestation sociale, d'autant plus que le règlement général pour la protection du travail relève de la législation du travail, et partant, du droit social.

On peut en outre affirmer que les tribunaux du travail sont plus familiarisés avec ce genre de problème que les tribunaux civils, pour lesquels la législation du travail est accessoire.

La présente proposition vise à ajouter un 5° à l'article 582 du Code judiciaire. Dans sa forme actuelle, cet article comprend déjà des points 1°, 2°, 3° et 4°, qui